

**T.C.**  
**UYU MAZLIK MAHKEMES**

**ESAS NO** : 2021/56  
**KARAR NO** : 2021/135  
**KARAR TR** : 05/04/2021

**ÖZET:** İnceleme Müdürlüğü tarafından satın alınan araçta yapılan satışta, satın alınan aracın satın alma bedeli üzerinden %1 yerine %18 oranında fazladan ödenen Katma Değer Vergisinin iadesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESİ GEREKTİĞİ HİT.

**K A R A R**

**Davacı** : Z. V.  
**Vekilleri** : Av. M. E., Av. K.U.  
Av. K.B.  
**Davalı** : Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı  
**Vekili** : Av. K.A. T.

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Davacı vekili, Malatya İnceleme Müdürlüğü tarafından yapılan satış kapsamında 11/03/2019 tarihinde 88.000 TL bedel ile satın alınan taşıt aracına ilişkin %1 oranında katma değer vergisi hesaplanması gerekirken %18 üzerinden hesaplama yapılarak KDV alındığını, fazla ödenen KDV'nin iadesi istemiyle yapılan başvurunun Fırat Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından 18/02/2020 tarihli ve E.6550 sayılı işlemle reddedildiğini; bu işlemle açılan dava sonrasında Malatya Vergi Mahkemesince, idari merci tecavüzü nedeniyle dava dilekçesi ile eklerinin Gelir İdaresi Başkanlığı'na tevdiine karar verildiğini, anılan derece başvurunun reddedildiğini ifade ederek; Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 30/04/2020 tarihli ve E.48877 sayılı işlemiyle iptali ve fazladan ödenen 14.960 TL KDV tutarının iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı idare vekilinin sunduğu cevap dilekçesinde; davanın adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunulmuştur.

## II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

### A. dari Yargıda

3. **Malatya Vergi Mahkemesinin 29/06/2020 tarihli ve E.2020/276 sayılı dosyasında**, idarenin tek yanlı olarak ve kamu gücü kullanarak davacıdan tahsil etti i katma de er vergisinin mahiyeti gere i bir idari i lem oldu u, Hazine adına ilgili vergi daireleri, muhasebe müdürlükleri, mal müdürlükleri hesabına yatırılmak üzere sorumlu sıfatıyla icra müdürlü ünce tahsil edildi inden ve/veya beyan edildi inden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "*Düzeltilme - ikayet Müessesesi*"ni düzenleyen 116 ila 126. maddeleri hükümleri do rultusunda ödenen katma de er vergisinin iadesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı Kanun'un 2. ve 2576 sayılı Kanun'un 6. maddesi uyarınca idari yargı içerisinde yer alan Vergi Mahkemesinin görevli oldu u gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazının reddine karar verilmi tir.

4. Davalı idare vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyu mazlı ı çıkartılması yolunda verdi i dilekçe üzerine; dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ına gönderilmi tir.

### B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

5. 2004 sayılı cra ve iflas Kanunu'ndan sözederek, cra Müdürlü ü tarafından yürütülen takibe ili kin olarak yapılan ihale sonucunda alınan araca ili kin, icra müdürlü ünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılı ı iddiasının ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenece i; mahkemenin incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verece i; adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, cra Müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin Kanun'a uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesi gerekti inden bahisle; 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gere ince, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına, dosyanın Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ına gönderilmesine karar vermi tir.

## III. BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

6. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danı tay Ba savcısının da yazılı dü üncesi istenilmi tir.

7. 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan ba vurunun reddi gerekti i yolunda görü vermi tir. Görü ün ilgili kısmı öyledir:

*"...uyu mazlı ın çözümü için, ta ttın satı ttın 3065 sayılı Katma De er Vergisi Kanununa tabi olup olmadı ı, tabi olması halinde hangi oranda vergi alınması gerekti i nin tespitine yönelik olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre inceleme yapılması gerekmektedir. Bu yoldaki incelemeyi yapma görevi, 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun maddeleri uyarınca Vergi Mahkemesine verilmi tir.*

*Bu durumda; ihale yoluyla satın alınan motorlu ta ttın satın alma bedeli üzerinden hesaplanan % 18 oranındaki katma de er vergisinin %1 oranında ödenmesi gerekti i ileri sürülerek, fazla ödenen katma de er vergisinin iadesi istemiyle yapılan düzeltilme*

*ba vurusunun reddi yolundaki i lemin iptali ile fazladan ödenen katma de er vergisinin yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı Yasanın 2'nci ve 2576 sayılı Yasanın 6'ncı maddesi uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır."*

#### **IV. LG L HUKUK**

8. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun "cra mahkemesi" başlıklı 4. maddesi öyledir:

*"(De i ik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/1 md.) cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığıınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. cra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde i da ılımı ve buna ili kin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hâkimi, kendisine Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığıınca dönü ümlü olarak ba lanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik ikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî i lerine bakar.*

*cra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine kar ı vuku bulacak ikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir."*

9. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun "ikayet ve artlar" başlıklı 16. maddesi öyledir:

*"Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikayet olunabilir. ikayet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır.*

*Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikayet olunabilir."*

10. 2004 sayılı Kanun'un "ikayet üzerine yapılacak muameleler" başlıklı 17. maddesi öyledir:

*"ikayet icra mahkemesince, kabul edilirse ikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir.*

*Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur."*

11. 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesi öyledir:

*"Vergi mahkemeleri:*

*a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davaları,*

*b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları,*

*c) Di er kanunlarla verilen i leri,*

*Çözümler."*

## V. NCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk nceleme

12. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başkanlıkta bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlığı çıkarıldı ve anılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyu mazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

### B. Esasın incelenmesi

13. Raportör-Hakim Talat ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇETİÇ'in davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görülmüştür:

14. Dava, İcra Müdürlüğü'nce yapılan ihale üzerine satın alınan motorlu taşıtın satın alma bedeli üzerinden % 18 oranında hesaplanarak ödenen katma değer vergisinin % 1 oranında ödenmesi gerektiği ileri sürülerek, fazladan tahsil edilen katma değer vergisinin iadesi istemiyle yapılan başkanlığının reddine ilişkin iktisadî iptali ve fazladan ödenen katma değer vergisinin iadesi istemiyle açılmıştır.

15. Mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde; İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alınan taşıta ilişkin, İcra Müdürlüğü'nce verilen % 18 oranında KDV ve damga vergisi ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının itiraz yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan iktisadî iptalin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamasının bir parçasını oluşturduğu uyu mazlığının, İcra Müdürlüğü'nün tesis ettiği iktisadî iptalden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu iktisadî iptalin Kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başkanlığının kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Malatya Vergi Mahkemesinin 29/06/2020 tarihli ve E.2020/276 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmektedir.

## VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDÜĞÜ ANLAŞILMIŞTIR,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Malatya Vergi Mahkemesinin 29/06/2020 tarihli ve E.2020/276 sayılı GÖREVLİ KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARİ OYLARI ve OY ÇOKLUKUNUN OLARAK karar verildi.

Ba kan  
Celal Mümtaz  
AKINCI

Üye  
M. İsmail  
BOZER

Üye  
Mehmet  
AKSU

Üye  
Biol  
SONER

Üye  
Aydemir  
TUNÇ

Üye  
Nurdane  
TOPUZ

Üye  
Ahmet  
ARSLAN

## KAR I OY

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" ba lıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun un uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i hükme ba lanmı tır.

Davacı; icra müdürlü ünden satın aldı ı araç için % 18 nispetindeki Katma De er Vergisini, ( sorumlu sıfatıyla) icra müdürlü ü aracılı ıyla ödemi ardından, vergi oranının % 1 olması gerekti i, bu oranı a an kısmının tarafına iadesi istemiyle, vergi dairesine kar ı dava açmı tır. Bu a amada, icra müdürlü ünün sorumlu sıfatı sona ermi tir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gere ince, davacının katma de er vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satı i lemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayaca ı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyece i... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı cra flas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörölmü bulunan ikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı cra flas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma de er vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli oldu u sonucuna varıldı ından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u yolunda verilen karara katılamıyoruz.05/04/2021

Üye  
Aydemir  
TUNÇ

Üye  
Nurdane  
TOPUZ

Üye  
Ahmet  
ARSLAN